ISSN 2616-7255

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің
ХАБАРШЫСЫ

ВЕСТНИК	**BULLETIN**
Евразийского национального университета имени Л.Н. Гумилева	of the L.N. Gumilyov Eurasian National University

ТАРИХИ ҒЫЛЫМДАР. ФИЛОСОФИЯ. ДІНТАНУ сериясы
HISTORICAL SCIENCES. PHILOSOPHY. RELIGION Series
Серия ИСТОРИЧЕСКИЕ НАУКИ. ФИЛОСОФИЯ. РЕЛИГИОВЕДЕНИЕ

1 (122)/2018

1995 жылдан бастап шығады
Founded in 1995
Издается с 1995 года

Жылына 4 рет шығады
Published 4 times a year
Выходит 4 раза в год

Астана, 2018
Astana, 2018

Бас редакторы
тар.ғ.д., проф., академик, Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының вице-президенті
Сыдықов Е.Б. (Қазақстан)

Бас редактордың орынбасары (философия)	**Есім Ғ.,** философ.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Бас редактордың орынбасары (тарих)	**Мусабалина Г.Т**., тар.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Бас редактордың орынбасары (тарих)	**Сарсембина К.К.,** тар.ғ.к., доцент (Қазақстан)
Бас редактордың орынбасары (дінтану)	**Тышхан К**., философ.ғ.к., доцент (Қазақстан)

Редакция алқасы

Абдильдин Ж.М.	философ.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Алпысбес М.А.	тар.ғ.д., проф.(Қазақстан)
Артыкбаев Ж.О.	тар.ғ.д., проф.(Қазақстан)
Әбділәшімұлы Д.	PhD (Қазақстан)
Әбдуақап Қара	тар.ғ.д., проф. (Түркия)
Бозжигитова М.М.	философ.ғ.к. (Қазақстан)
Бороффка Николаус	PhD (Германия)
Буканова Р.Г.	тар.ғ.д., проф.(Ресей)
Бурбаев Т.К.	философ.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Васильев Д.В.	тар.ғ.д., доцент (Ресей)
Джампеисова Ж.М.	тар.ғ.к., доцент (Қазақстан)
Дукенбаева З.О.	тар.ғ.д., проф.(Қазақстан)
Ерменбаева Г.К.	тар.ғ.к., доцент (Қазақстан)
Жакиянов Т.Ж.	с.ғ.к. (Қазақстан)
Жеребцов И.Л.	тар.ғ.д. (Ресей)
Ибадуллаева З.О.	тар.ғ.к., доцент (Қазақстан)
Иманжусип Р.	философ.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Исмагамбетова З.Н.	философ.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Каженова Г.Т.	тар.ғ.к. (Қазақстан)
Камарова Р.И.	философ.ғ.к. (Қазақстан)
Ковальская С.И.	тар.ғ.д. (Қазақстан)
Кумеков Б.Е.	тар.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Курманалиева А.Д.	философ.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Любичанковский С.В.	тар.ғ.д., проф. (Ресей)
Медеуова К.А.	философ.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Муминов А.К.	тар.ғ.д., проф.(Түркия)
Мусагалиева А.С.	тар.ғ.д., проф.(Қазақстан)
Мустафина Р.М.	тар.ғ.д., проф.(Қазақстан)
Нурышева Г.Ж.	философ.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Педрацки М.	PhD д-ры, доцент (Польша)
Пианчолла Николо	PhD д-ры (Гонконг)
Рахимбекова А.Ж.	тар.ғ.к., доцент (Қазақстан)
Рыскалиев Т.Х.	философ.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Садықов Т.	тар.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Самашев З.С.	тар.ғ.д. (Қазақстан)
Сапаргалиева С.Ж.	философ.ғ.д., доцент (Қазақстан)
Саркулова М.С.	философ.ғ.к., доцент (Қазақстан)
Сейтказина К.О.	тар.ғ.к., доцент (Қазақстан)
Таиров А.Д.	тар.ғ.д. (Ресей)
Таймағамбетов Ж.Қ.	тар.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Ташағыл А.	проф. (Түркия)
Умиткалиев У.У.	тар.ғ.к., доцент (Қазақстан)
Хабдулина М.К.	тар.ғ.к., доцент (Қазақстан)
Чарлз Уиллер	философ.ғ.д., проф. (АҚШ)
Шаповал Ю.В.	философ.ғ.д., доцент (Қазақстан)
Шаяхметов Н.У.	тар.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Шемшек Ахмед	философ.ғ.д., проф. (Түркия)

Редакцияның мекенжайы: 010008, Қазақстан, Астана қ., Қ.Сатпаев к-сі, 2, 408 б.
Тел.: (7172) 709-500 (ішкі 31-432)
E-mail: vest_hist@enu.kz
Жауапты хатшы, компьютерде беттеген*:* Д.С. Байтлесова

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің Хабаршысы. **ТАРИХИ ҒЫЛЫМДАР. ФИЛОСОФИЯ. ДІНТАНУ сериясы**
Меншіктенуші: **ҚР БжҒМ «Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті» ШЖҚ РМК**
Қазақстан Республикасының Ақпарат және коммуникациялар министрлігімен тіркелген.
27.03.18 ж. № 16994-Ж -тіркеу куәлігі
Мерзімділігі: жылына 4 рет.
Тиражы: 30 дана
Типографияның мекенжайы: 010008, Қазақстан, Астана қ., Қажымұқан к-сі ,13/1, тел.: (7172)709-500 (ішкі

© Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті

Editor-in-Chief
Doctor of Historical Sc., Professor, Academician, Vice-President of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan
Sydykov Ye.B. (Kazakhstan)

Deputy Editor-in-Chief	**Mussabalina G.T.**, Doctor of Historical Sc., Prof. (Kazakhstan)
Deputy Editor-in-Chief	**Sarsembina K.K.**, Can. of Historical Sc., Assoc.Prof. (Kazakhstan)
Deputy Editor-in-Chief	**Tyshkhan K.,** Can. of Philosophy (Kazakhstan)
Deputy Editor-in-Chief	**Yessim G.,** Doctor of Philosophy, Prof. (Kazakhstan)

Editorial board

Abdildin Zh.M.	Doctor of Philosophy, Prof. (Kazakhstan)
Alpysbes M.A.	Doctor of Historical Sc., Prof. (Kazakhstan)
Artykbayev Zh.O.	Doctor of Historical Sc., Prof. (Kazakhstan)
Abdilashimuly D.	PhD (Kazakhstan)
Abduakap Kara	Doctor of Historical Sc., Prof. (Turkey)
Bozzhigitova M.M.	Doctor of Philosophy (Kazakhstan)
Boroffka Nikolaus	PhD (Germany)
Bukanova R.G.	Doctor of Historical Sc., Prof. (Russia)
Burbayev T.K.	Doctor of Philosophy, Prof. (Kazakhstan)
Charles Wheeler	Doctor of Philosophy, Prof. (USA)
Dzhampeisova Zh.M.	Can. of Historical Sc., Assoc.Prof. (Kazakhstan)
Dukenbayeva Z.O.	Doctor of Historical Sc., Prof. (Kazakhstan)
Ermenbayeva G.K.	Can. of Historical Sc., Assoc.Prof. (Kazakhstan)
Ibadullayeva Z.O.	Can. of Historical Sc., Assoc.Prof. (Kazakhstan)
Imanzhusip R.	Doctor of Philosophy, Prof. (Kazakhstan)
Ismagambetova Z.N.	Doctor of Philosophy, Prof. (Kazakhstan)
Kazhenova G.T.	Can. of Historical Sc. (Kazakhstan)
Kamarova R.I.	Can. of Philosophy (Kazakhstan)
Khabdulina M.K.	Can. of Historical Sc., Assoc.Prof. (Kazakhstan)
Kovalskaya S.I.	Doctor of Historical Sc. (Kazakhstan)
Kumekov B.E.	Doctor of Historical Sc., Prof. (Kazakhstan)
Kurmanaliyeva A.D.	Doctor of Philosophy, Prof. (Kazakhstan)
Lyubichankovskiy S.V.	Doctor of Historical Sc., Prof.(Russia)
Matsuzato Kimitaka	Doctor of Juridical Sciences, Prof. (Japan)
Medeuov K.A.	Doctor of Philosophy, Prof. (Kazakhstan)
Muminov A.K.	Doctor of Historical Sc., Prof. (Turkey)
Musagaliyeva A.S.	Doctor of Historical Sc., Prof. (Kazakhstan)
Mustafina R.M.	Doctor of Historical Sc., Prof. (Kazakhstan)
Nurysheva G.Zh.	Doctor of Philosophy, Prof. (Kazakhstan)
Pedracka M.	PhD, Assoc.Prof.(Poland)
Piancolla Nicolo	PhD (Hong Kong)
Rakhimbekova A.Zh.	Can. of Historical Sc., Assoc.Prof. (Kazakhstan)
Ryskaliyev T.Kh.	Doctor of Philosophy, Prof. (Kazakhstan)
Sadykov T.	Doctor of Historical Sc. , Prof. (Kazakhstan)
Samashev Z.S.	Doctor of Historical Sc. (Kazakhstan)
Sapargaliyeva S.Zh.	Can. of Philosophy, Assoc. Prof. (Kazakhstan)
Sarkulova M.S.	Can. of Philosophy, Assoc.Prof. (Kazakhstan)
Seytkazina K.O.	Can. of Historical Sc., Assoc.Prof. (Kazakhstan)
Shapoval Yu.V.	Doctor of Philosophy, Assoc.Prof. (Kazakhstan)
Shayakhmetov N.U.	Doctor of Historical Sc., Prof. (Kazakhstan)
Shemshek Akhmed	Doctor of Philosophy, Prof. (Turkey)
Taitrov A.D.	Doctor of Historical Sc. (Russia)
Taymagambetov Zh.K.	Doctor of Historical Sc., Prof. (Kazakhstan)
Tashagyl A.	Prof. (Turkey)
Umitkaliyev U.U.	Can. of Historical Sc., Assoc.Prof. (Kazakhstan)
Vasilyev D.V.	Doctor of Historical Sc., Assoc.Prof. (Russia)
Zhakiyanov T.Zh.	Can. of Sociological Sc. (Kazakhstan)
Zherebtsov I.L.	Doctor of Historical Sc. (Russia)

*Editorial address:*2, Satpayev str., of.408, Astana, Kazakhstan, 010008
Tel.: (7172) 709-500 (ext. 31432)
E-mail: vest_hist@enu.kz

Responsible secretary, computer layout:
D.S. Baytlessova

Bulletin of the L.N. Gumilyov Eurasian National University. Historical Sciences. Philosophy. Religion Series
Owner: Republican State Enterprise in the capacity of economic conduct «L.N. Gumilyov Eurasian National University» Ministry of Education and Science of the Republic of Kazakhstan
Registered by the Ministry of Information and Communication of the Republic of Kazakhstan. Registration number 16994-Ж from 27.03.18
Periodicity: 4 times a year
Circulation: 30 copies
Address of printing house: 13/1 Kazhimukan str., Astana, Kazakhstan 010008; tel.: (7172) 709-500 (ext.31-432)

© L.N. *Gumilyov Eurasian National University*

Главный редактор
д.и.н., проф., академик, вице-президент Национальной академии наук Республики Казахстан
Сыдыков Е.Б. (Казахстан)

Зам. главного редактора (философия)	Есім Ғарифолла, д.философ.н., проф. (Казахстан)
Зам. главного редактора (история)	Мусабалина Г.Т., д.и.н., проф. (Казахстан)
Зам. главного редактора (история)	Сарсембина К.К., к.и.н., доцент (Казахстан)
Зам. главного редактора (религиоведение)	Тышхан К., к.философ.н., доцент (Казахстан)

Редакционная коллегия

Абдильдин Ж.М.	д.философ.н., проф. (Казахстан)
Абдилашимулы Д.	PhD. (Казахстан)
Абдуакап Кара	д.и.н., проф. (Турция)
Алпысбес М.А.	д.и.н., проф.(Казахстан)
Артыкбаев Ж.О.	д.и.н., проф. (Казахстан)
Бозжигитова М.М	д.философ.н. (Казахстан)
Бороффка Николаус	PhD (Германия)
Буканова Р.Г.	д.и.н., проф.(Россия)
Бурбаев Т.К.	д.философ.н., проф. (Казахстан)
Васильев Д.В.	д.и.н., доцент (Россия)
Джампеисова Ж.М.	к.и.н., доцент (Казахстан)
Дукенбаева З.О.	д.и.н., проф. (Казахстан)
Ерменбаева Г.К.	к.и.н.., доцент (Казахстан)
Жакиянов Т.Ж.	к.с.н. (Казахстан)
Жеребцов И.Л.	д.и.н. (Россия)
Ибадуллаева З.О.	к.и.н., доцент (Казахстан)
Иманжусип Р.	д.философ.н., проф. (Казахстан)
Исмагамбетова З.Н.	д.философ.н., проф. (Казахстан)
Каженова Г.Т.	к.и.н. (Казахстан)
Камарова Р.И.	к.философ.н. (Казахстан)
Ковальская С.И.	д.и.н. (Казахстан)
Кумеков Б.Е.	д.и.н., проф. (Казахстан)
Курманалиева А.Д.	д.философ.н., проф. (Казахстан)
Любичанковский С.В.	д.и.н., проф.(Россия)
Медеуова К.А.	д.философ.н., проф. (Казахстан)
Муминов А.К.	д.и.н., проф. (Турция)
Мусагалиева А.С.	д.и.н., проф. (Казахстан)
Мустафина Р.М.	д.и.н, проф. (Казахстан)
Нурышева Г.Ж.	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Педрацки М.	PhD, доцент (Польша)
Пианчолла Николо	PhD (Гонконг)
Рахимбекова А.Ж.	к.и.н, доцент (Казахстан)
Рыскалиев Т.Х.	д.философ.н., проф. (Казахстан)
Садыков Т.	д.и.н., проф. (Казахстан)
Самашев З.С.	д.и.н. (Казахстан)
Сапаргалиева С.Ж.	к.философ.н., доцент (Казахстан)
Саркулова М.С.	к.философ.н., доцент (Казахстан)
Сейтказина К.О.	к.и.н., доцент (Казахстан)
Таиров А.Д.	д.и.н. (Россия)
Таймагамбетов Ж.К.	д.и.н., проф. (Казахстан)
Ташагыл А.	проф. (Турция)
Умиткалиев У.У.	к.и.н., доцент (Казахстан)
Хабдулина М.К.	к.и.н., доцент (Казахстан)
Чарлз Уиллер	д.философ.н., проф. (США)
Шаповал Ю.В.	д.философ.н., доцент (Казахстан)
Шаяхметов Н.У.	д.и.н., проф. (Казахстан)
Шемшек Ахмед	д.философ.н., проф. (Турция)

Адрес редакции: 010008, Казахстан, г. Астана, ул. Сатпаева, 2, каб. 408
Тел.: (7172) 709-500 (вн. 31-432)
E-mail: vest_hist@enu.kz
Ответственный секретарь, компьютерная верстка
Д.С. Байтлесова

Вестник Евразийского национального университета имени Л.Н. Гумилева. ***Серия:*** **Исторические науки. Философия. Религиоведение**
Собственник: РГП на ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева» МОН РК
Зарегистрировано Министерством информации и коммуникаций Республики Казахстан. Регистрационный номер 16994-Ж от 27.03.18.
Периодичность: 4 раза в год
Тираж: 30 экземпляров
Адрес типографии: 010008, Казахстан, г. Астана, ул. Кажымукана, 13/1, тел.: (7172)709-500 (вн.31-432)

©Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева

МАЗМҰНЫ

Тарихи ғылымдар

Сыдықов Е.Б. Жасампаз тарихымыз бар елміз!!!.. 8

Қазіргі заман тарихы

Ауанасова Ә.М. Тарихи-саяси көзқарастың шеңберіндегі Н.А. Назарбаевтың саяси көшбасшылығын талдау 12

Ежелгі және ортағасырлық тарих

Көмеков Б.Е., Кузембаев Н.Е., Көмекова Р.Б. Қыпшақтану тарихы және даму келешегі. Ғылыми-аналитикалық шолу…………………………….. 17

Қамбар Г.У., Сайлаубаева Н.Е. Ортағасырлық Тараз қаласының зерттелу тарихы мен қыш бұйымдары……………………………….. 38

Археология

Бахтыбаев М.М., Жетібаев К.М. Археология әуесқойлары Түркістан үйірмесінің Оңтүстік Қазақстандағы археологиялық ескерткіштерін зерттеуге қосқан үлесі.. 43

Кожа М.Б., Жетибаев К.М. Отырардың кейінгі ортағасырлық орталық мешітінің мерзімдеу жайлы.. 49

Дүниежүзі тарихы

Шалдарбекова А.Б. Ежелгі Анадолы тарихының дерегі ретінде «Анитта мәтіні»…………………... 55

Философия

Әбділдин Ж.М. Абстрактылы-жалпылық және нақтылық ұғымдары жайлы ……………….......... 62

Жумаксанова М.Ш. Мәдени ге ографияға кіріспе (М.С. Уваров бойынша) ……………………… 71

Иманбеков М.М., Маженова Р.Б., Конхашова Ұ.М. Ш.Уәлиханов мұраларының тарихи-философиялық аспектілері…………….. 76

Нұрпейіс Б.К., Исламбаева З.У. «Рух» қойылымындағы жаңа ізденістер.. 82

Тұрсынбаева А.Ө., Оразалиев Б.Ә. Сабақтастық құндылықтар жүйесі………………………....… 89

Шалдарбекова А.Б., Нуртазин Е.К., Шалдарбекова М.Б. «Құқық туралы таза ілім» тұрғысынан әділдік ретіндегі құқық туралы кейбір ойлар…………………………………………………........ 94

Дінтану

Қаратышқанова М, Атымтаева Н.С. Қожа Ахмет Ясауи мен Ибн Араби еңбектері негізінде уахдат ал-ужуд ұғымына берілген түсіндірмелерге шолу жасау.. 101

Муминов А.К. Қазақстандағы дәстүрлі ислам: дәстүрлердің сабақтастығы туралы тарихи деректер…………………………….. 107

CONTENTS

HISTORICAL SCIENCE

Sydykov Ye.B. We are a country with a creative history!!!.. 8

Modern history

Auanassova A.M. Historical and political approach to the analysis of political leadership of N.A. Nazarbayev.. 12

Ancient and medieval history

Kumekov B.E., Kuzembayev N.E., Kumekova R.B . History and development prospects of Kipchak Studies. Scientific and analytical review.. 17

Kambar G.Y., Sailaubayeva N.E. Study of the history of the medieval city of Taraz and ceramic products………………………………………………………………….. 38

Archeology

Bakhtybayev M.M. , Zhetybayev K.M. Contribution of the Turkestan section of archeology amateurs in the study of archeological monuments of Southern Kazakhstan.. 43

Kozha M.B., Zhetybayev K.M. Dating of the Late Medieval Catenary Mosque of Otrar......................... 49

The world history

Shaldarbekova A.B. «Text of Anitta» as a historical source on the history of Ancient Anatolia………..... 55

Philosophy

Abdildin Zh. M. On the abstract-general and concrete concept.. 62

Zhumaxanova M.Sh. Introduction to cultural geography (By M.S.Uvarov).. 71

Imanbekov M.M., Mazhenova R.B., Konhashova U.M. Historical and philosophical aspect oflegacy of Ch. Valikhanov…………………….. 76

Nurpeis B.K., Islambayeva Z.U. New searches in performance «Spirit»... 82

Tursynbayeva A.O., Orazaliyev B.O. The value of generational continuity…………………………...... 89

Shaldarbekova A.B., Nurtazyn E.K., Shaldarbekova M.B. Some reflections of justice in terms of «pure doctrine of law»………………….. 94

Religion

Karatyshkanova K.R., Atymtaeva N.S. A review of the interpretation around the concept of «vahdat al-vuzhud» on the example of the works of Khoja Ahmet Yasawi and Ibn Arabi... 101

Muminov A.K. Research Centre for Islamic History, Art and Culture (IRCICA)................................... 107

СОДЕРЖАНИЕ

Исторические науки

Сыдыков Е.Б. Мы страна с творческой историей!!!…………………….. 8

Современная история

Ауанасова А.М. Историко-политический анализ политического лидерства Н.А. Назарбаева……… 12

Древняя и средневековая история

Кумеков Б.Е., Кузембаев Н.Е., Кумекова Р.Б. История и перспективы развития кипчаковедения. Научно-аналитический обзор………………………………………………………………….............. 17

Камбар Г.У., Сайлаубаева Н.Е. Исследование истории средневекового города Тараз и керамических изделий.. 38

Археология

Бахтыбаев М.М., Жетібаев К.М. Вклад Туркестанского кружка любителей археологии в исследовании памятников археологии Южного Казахстана…………………………………........... 43

Кожа М.Б., Жетибаев К.М. О датировке позднесредневековой соборной мечети Отрара................. 49

Всемирная история

Шалдарбекова А.Б. «Текст Анитты» как исторический источник по истории Древней Анатолии... 55

Философия

Абдильдин Ж.М. Об абстрактно-общем и конкретном понятии... 62

Жумаксанова М.Ш. Введение в культурную географию (по М.С.Уварову)……………………........ 71

Иманбеков М.М., Маженова Р.Б., Конхашова Ұ.М. Историко-философские аспекты наследия Ч. Валиханова... 76

Нурпеис Б.К., Исламбаева З.У. Новые поиски в постановке «Рух»... 82

Турсынбаева А.О., Оразалиев Б.Ә. Преемственность как система ценностей 89

Шалдарбекова А.Б., Нуртазин Е.К., Некоторые размышления о праве как справедливости с точки зрения «чистого учения о праве» ……………….. 94

Религионоведение

Каратышканова К.Р., Атымтаева Н.С. Обзор интерпретации вокруг понятия «вахдат аль-вужуд» на примере трудов Ходжи Ахмета Ясави и Ибна Араби.. 101

Муминов А.К. Традиционный ислам в Казахстане: исторические данные о преемственности традиций.. 107

2 Hegel G.V. F. Entsiklopediya filosofskikh nauk. T. 1. Nauka logiki[Encyclopedia of Philosophical Sciences. V. 1. The Science of Logic](Mysl, Moskow ‘, 1974)
3 Lok J. Sochineniya: V 3-kh t. T. 2.[Compositions: In 3 volumes, T. 2] (Mysl’, Moskva 1985).
4 Hegel G.V.F. Sochineniya: V 14 t. T. IX. [Works: In 14 vols T. IX] Gosudarstvennoye izdatel’stvo politicheskoy literatury, Moskva-Leningrad: 1935.
5 Gekkel’ E. Mirovyye zagadki[World puzzles] (Gosudarstvennoye antireligioznoye izdatel’stvo, Moskow, 1935).
6 Lenin V. I. Poln. sobr. soch. T. 29 [Full. collect. op. T. 29] (Izdatel’stvo politicheskoy literatury, Moskow, 1969).
7 Marx K., Engels F. Soch. 2-ye izd. T. 13[Works. 2 nd ed. T. 13] (Gosudarstvennoye izdatel’stvo politicheskoy literatury, Moskow, 1959).
8 Bakradze K. S. Problema dialektiki v nemetskom idealizme [The Problem of Dialectics in German Idealism](Izd-vo Tbilisskogo universiteta, Tbilisi, 1981).

Сведения об авторе:
Абдильдин Ж.М. – Доктор философских наук, академик Национальной Академии наук РК, профессор кафедры философии Евразийского национального университета имени Л.Н. Гумилева. Астана, Казахстан
Abdildin Zh. M. – PhD Philosophy, Member of the National Academy of Sciences of Kazakhstan, Professor at the L.N. Gumilyov Eurasian National University, Astana, Kazakhstan.

ҒТАМР 13.51.07

М.Ш. Жумаксанова
Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Астана, Қазақстан
(E-mail: mirajan@mail.ru)

Мәдени географияға кіріспе (М.С. Уваров бойынша)

Аннотация. Мақала батыс елдерінде гуманитарлық салада ерекше орын алып дамыған мәдени география пәніне арналған. Батыстық, ресейлік дереккөздердегі мәдени география жөнінде жазған зерттеулерді жан-жақты ашуға тырысқан Санкт-Петербург мемлекеттік университетінің философия ғылымдарының докторы, философия антропологиясы кафедрасының профессоры М.С. Уваров еңбектеріне негізделіп қарастырылған. Мәдени географияның тарихи қалыптасуына үлесін қосқан шетелдік ғалымдардың пікірлері мен ойлары келтіріліп, басқа гуманитарлық ғылымдар арасындағы мәдени географияның алатын орыны, мәдениеттанулық ғылымдардан айырмашылықтары мен байланыстары және зерттеу объектілерінің өзгешеліктері анықталалған. Мәдени географияның зерттеу пәніне қарай бөлінуі, қарастырылатын деңгейлеріне байланысты түрлері жөнінде мәлімет берілген. Қазіргі заманауи мәдениеттанулық білім ретінде бұл пән еліміздің рухани жаңғыру кезеңінде отандық ғылымға мардымды үлесін қоса алатын жаңа көзқарастық сала ретінде көрсетіледі.
Түйін сөздер. Мәдени география, антропогеография, этногеография, тіл географиясы, діндер географиясы, өнер географиясы, мәдени инфрақұрылым географиясы.

Бүгінде мәдениет пен мәдениет әлеуеті көптеген елдердің дамуының кілті. Оның бірі – мәдени география. Қазіргі кезде мәдени география – Қазақстандағы жаңа географиялық бағыт болып табылады. Оның пайда болуына мемлекет идеологиясының өзгеруі себеп болды. Мәдени география – мәдени географиялық кеңістікті қарастырып, кеңістіктегі география түрлілігін және оның ландшафттағы бейнесі мен географиямен байланысын зерттейді. Сонымен қатар мәдениеттегі географиялық кеңістікті көрсетеді. Шетелдерде мәдени география - әлеуметтік география салаларының (экономикалық география, әлеуметтік география және саяси география) бірін құрайды. Қазақстанда мәдени география толыққанды ғылыми пән ретінде қалыптаспағандықтан, бір-біріне жақын ғылыми бағыттардың жиынтығы ретінде ғана қарастырылады.

Мәдени географияның қалыптасуына антропогеография неміс мектебінің өкілдері (Ф.Ратцель және т.б.), сонымен қатар адам географиясы ретінде француз мектебі (П.Видаль де ла Блаш және т.б.) және неміс географы А.Гетнер үлестерін қосқан. XX ғ. 30 ж. басында мәдени географияның негізін қалаған - американдық ғалым Карл Отрвин Зауэр. Ол 1920 жылдары американдық ландшафт мектебінің негізін салған.

Сонымен қатар мәдени география саласының дамуына зор үлес қосқандар - Ричард Хартшорн мен Уильбур Зелинский болды.

Мәдени география антропогеографиядан ең маңызды екі дәстүрді мұра етіп қалдырды: қоршаған орта дәстүрі (қоршаған орта жағдайына байланысты олардың мәдени-географиялық айырмашылықтарын зерттеу) және мәдениетті кеңістіктік талдау дәстүрі (аумақтық ұйымдағы элементтер арасындағы байланыс пен қатынастардың құрылымын зерттейді).

Мәдени географияны зерттеу пәніне қарай: 1) этникалық география (этногеография, этномәдени география) этностардың қоныстануын, мемлекет пен аймақтардағы этникалық құрамын (америкаң ғалымдары У.М.Колморген, У.Зелинский; ресейлік зерттеушілер В.В.Покшишевский, С.И.Брук, В.И.Козлов) зерттеген. XX ғ. соңында, мәдени география түрлі елдер мен мемлекеттердегі ерекше этникалық процесстерді, этностардың табиғатпен байланысы және этнос мәдениеті мен дәстүрінің географиялық ерекшеліктерін зерттеу дамыды. Этникалық география және этнология мен мәдени антропологияның тоғысқанында: халық шығармашылығының аумақтық ерекшеліктерін зерттейтін - дәстүрлі рухани (халықтық), мәдениет географиясы (ағылшын тілді елдерде “ folk geography” деп аталады); дәстүрлі тамақтанудың түрлері, үйлері, көлік құралдары, неке және отбасылық мәдени-географиялық ерекшеліктері т.б. аймақтық тарауы - тұрмыстық мәдениет географиясы дамиды; 2) Тіл географиясы - географиялық (аймақтық) заңдылықтардың және лингвистикалық топтардың таралу ерекшеліктерін (тілдік құрамы, тілдік топтар, тілдер, диалектілер) зерттейді; 3) Діндер географиясы (конфессионалды география) - өңірлер мен елдердегі халықтың діни құрамын, аймақтық діни құрылымдардың ұйымдастыру ерекшеліктерін, конфессионалды географияның әлеуметтік-мәдени салдарын зерттейді. Діни география бойынша негізгі теориялық жұмыстар XXғ. 2-ші жартысында пайда болды (француз географы П.Дефонтен, германдық зерттеушілері П.Фикелер, К.Тролль, М.Бьютнер, М.Швинд, американдық ғалымдары Д.Софер, Э.Айзак және т.б.; 4) Өнер географиясы - түрлі көркем өнер туындыларының дамуы мен тарауының аймақтық ерекшеліктерін зерттейді. Дамудың маңызды бағыттары - дүниежүзі мемлекеттері мен аймақтардағы, әр түрлі көркем стильдердің пайда болған орындарын, таралу аумақтарын және таралу жолдарын, көркем өнердің дәстүрлі және инновациялы түрлерін оқыту орталықтарының орналасу ерекшеліктері, негізгі көркем өнер орталықтарын табу. Өнер географиясындағы, заманауи шетелдік мәдени географияда, кең тараған зерттеу тақырыбы – көркем шығармаларда нақты (немесе қиял) географиялық кеңістік көрінісі. Ресейде мәдени географияның өнер география саласы 20 ғ. соңы мен XIғ. басында дамыды (Ю.А.Веденин және т.б.); 5) Шетелдік мәдени географиясы дербес бағыт ретінде (әсіресе ағылшын, американдық) әр аймақтағы танымал спорт түрлерінің айырмашылығын қарастырып, қазіргі заманауи музыка стильдерінің, заманауи сән ағымдарының айырмашылығын және т.б. бұқаралық мәдениет географиясын зерттейді;. 6) Мәдени инфрақұрылым географиясы – мәдени география және қызмет көрсету саласындағы пәнаралық байланысты қамтитын дараланған сала. Аумақтағы ұйымдастырылған кітапханалар, мұражайлар жүйесін т.б. мәдени инфрақұрылым объектілерін зерттейді.

XX ғ. 2-жартысында мәдени географияның зертеу объектісі ретінде халықтың сана-сезіміндегі үйреншікті немесе вернакулярлы (ағылш. *vernacular* -жергілікті) аудандары таңдалған. Ол мекендер мемлекет тарапынан бөлінген әкімшілік аумақтармен сәйкес келмеуі мүмкін. Бірақ, жергілікті халық санасында бүтін мәдени аумақ ретінде қабылданады және өзіндік, халық атаған атауларға ие болады.

XX ғ. соңы мен 21 ғ. басында мәдени география зерттеулерінің саны күрт өсті. Оған себеп болған жаһандану жағдайындағы жергілікті мәдени дәстүрлер мен мәдени құндылықтарды жоғалту, этномәдени және әлеуметтік-мәдени аумақтық қауымдастықтардың құрып кетуі, мәдениеттің біріздену процессі. Мемлекет пен аймақтардың әлеуметтік–экономиялық даму тұжырымдамаларын дәлелдеу үшін және аймақтық саясаттың нақты бағыттарын таңдау стратегиясын құру кезінде мәдени географияның зерттеу нәтижелері есепке алынады. Әртүрлі қоғамдарда қабылданған құндылықтар жүйесі, діл типтері, мінез-құлық ерекшеліктері, шаруашылық этика дәстүрлері, экономикалық және экологиялық мәдениеті, өңірлік ерекшелігі бар дәстүрлі әлеуметтік-мәдени институттары экономиканың дамуына әсер етеді. Мәдени объектілерді бүкіләлемдік мұралар тізіміне енгізу үшін мәдени география саласындағы мамандар халықаралық және ұлттық үкіметтік бағдарламаларға қатысады.

М.С.Уваровтың айтуы бойынша географиялық білімдердің физикалық және әлеуметтік білімдер сияқты өзінің тарихы бар. Бүгінде географтар ландшафттың физикалық сипаттамаларына емес,

адамның шығармашылық қызметіне байланысты жер кеңістіктерінің ерекшеліктерін бейнелеген. Геродот ізбасарларының бірі, ежелгі грек тарихшысы және географы Гекатей (б.з.б. 490-550) антика дәуіріндегі жердің географиялық ерекшеліктерін сипаттаумен қатар, табиғат пен тұрғындардың әдеттерін сипаттаған. Яғни, географиялық зерттеулерді адамзаттықпен біріктірді. Экономикалық, физикалық және саяси географиядағы нақты географиялық әдістер басым болып, позитивисттік кезеңді кешкен соң, географиялық білім дамуының жаңа кезеңіне өтті. 1960-1970 жылдары позитивисттік және марксисттік тәсілдері сынға ұшырағандықтан, географиялық және жалпы мәдени дискурстарын өзара байланыстырған алғашқы концептуалды зерттеулер жасалынды. Сыни география соған байланысты пайда болды [1].

Мәдени география білімінде сыни география одан әрі "гуманисттік география" және "жаңа мәдени география" деген атауларға ие болды.

Қазіргі кезде өзекті мәселелердің бірі – поэтикалық география (геопоэтика). Геопоэтиканың жалпы гуманитарлық негіздерін антикалық мәдениеттен, көркем аспектілерімен қатар, теориялық ізденістерден табуға болады (Аристотель "Поэтика"). Орыс геопоэтикалық ойлау негіздерін әйгілі орыс жазушылардың (А.С.Пушкин, М.Ю.Лермонтов, Ф.И.Тютчев, Л.Н.Гумилев, А.А.Ахматова, А.Блок, И.Бродский) және прозашылардың (Л.Н.Толстой, А.П.Чехов, М.А.Булгаков, А.Платонов, А.Грин) шығармашылығында және басқа өнер салаларында кездеседі. Семиотика-топологиялық бағыттағы жасалған зерттеулерде, қаланың геометриялық сызбалары мен көлік айрықтарын жасағанда, кеңістік сана "картографиялық" мәртебеге ие болады.

Батыс геопоэтиканың негізін қалаған Кеннет Уайт. Мәдени географиялық бағыттың пайда болу тарихы бойынша Кеннет Уайт Парижде 40 адамнан құралған геопоэтикалық халықаралық институтының интелектуалды ядросын құрған. Оның басты мүддесі әлемдегі тіршіліктің жалғасуын және жер бетіндегі саналы болмысты барлық тіл байлығы арқылы айқындау. Рухани және интеллектуалды шығармашылық негізінде поэтика жатыр деп санаған. Поэтика категориясы туралы саясаттануда емес, лингвистика, психология, әлеуметтану ғылымдарында айтуға болады деген. *"Поэтиканың (әлемді қабылдаудың) - өзектілігі айқын және негұрлым серпінді, өмір тудырғыш, өмірлік шығармашылықтық поэтика құру үшін, жұмыс істеу керек. Соңғы жылдары сонымен айналысудамын. Бұл менің, проза мен өлеңдердегі және эссе жинақтарындағы, өзімнің жеке жұмысым. Мысалы, бұл* – географтар, биологтар, психологтар мен әлеуметтанушыларды біріктіретін пәнаралық қоғам. Жұмыстың жалпы мақсаты - әдемі және үйлесімді бейбітшілік өмір..." -дейді Кеннет Уайт ATLAS журналына берген интервьюсында [1, 7 бет].

Батыс философиясы және ғылымы классификациялар мен бөлімдерге негізделеді (мысалы, затты тану үшін, батыс адамы оны бөлшектеп, үйреншікті ортасынан жұлып алады). Сондықтан, олар ұзақ уақыт бойы жерден бөлініп жүрді. Енді затты түсінуде олар тұтастыққа көңілдерін бұрды. Джонатан Фрезер "La Route Bleue" кітабының шығуына байланысты берген сұхбатында былай дейді: «...Мен, философиялық пікірталасты дәрежесі бойынша, болмыс пен саяхатқа енгізгім келеді. Хайдеггердің айтуы бойынша, немістер құбылыстарыды зерттеуде жан-жақты емес, бір бағытта адымдап жүру арқылы, жүру саяхатымен байланыстырды. Менің көңілімді аударатын басты мәселе – ол Жер: жер адаммен бірге қалай өмір сүреді және жерде адам қалай тіршілік ету керек. Бұл негізгі сұрақ. Сұрақтың жауабы уақыт сынына шыдамай және жауабының көбісі қабылетсіз болғандығы үшін емес, оның жауабы біз үшін аман қалу болып табылады" [2, 8 бет].

Мұндай ұқсас түсініктерді Британ энциклопедиясында таба аламыз. Сонымен қатар ағылшын Википедиясы мәдени географияны (Cultural geography) гуманитарлық географияның (Human geography) бөлімі ретінде қарастырады. Мәдени және гуманитарлық география арасындағы қарым-қатынасқа қатысты осы мәселе бойынша Д.Н.Замятиннің ерекше көзқарасы бар. Оның ойынша гуманитарлы география – адамзат қызметінің , оның ішінде ойлау (менталды), жергілікті кеңістіктегі ойлау және интерпритациялаудың түрлі әдістерін зерттейтін пәнаралық ғылыми бағыт. Гуманитарлы география - мәдени ландшафт (этномәдени ландшафт), географиялық бейне, аймақтық (кеңістіктік) сәйкестік, кеңістіктік немесе жергілікті миф (аймақтық мифология) деген негізгі ұғымдарды пайдаланады. "Гуманитарлы география" ұғымы "мәдени география", "адам географиясы", "әлеуметтік-мәдени (әлеуметтік) география", "қоғамдық география", "гуманистік география" ұғымдарымен қиылысады және тығыз байланысты. Ал XXI ғ. "мәдени география" "гуманитарлы географияның" синонимі ретінде жиі қабылданады. Мәдени географияға қарағанда,

гуманитарлы география: 1) жер кеңістігін интерпритациялауға байланысты саяси, әлеуметтік және экономикалық география зерттеулеріне түрлі аспектілерді қоса алады; 2) географиялық кешенінің негізгі бөлігіне толығымен енгізілмегендіктен пәнаралық ғылыми сала болып табылады; 3) менталды конструкциялардың даму және қалыптасу процесстеріне қарай бастапқы кеңістіктік қабылдау мен ойлау кешендерін мінездеп, сипаттау арқылы ғылыми-зерттеу қызметінің орталығын ауыстырады. [3, 26-27 бет]

Соңғы жылдары сокралді географияны зерттеулердің маңызы артуда. Сакралды география біртіндеп, зерттеудің ерекше бөліміне айналып бара жатқандықтан, оны мәдени географияның бір саласы деуге болады. Бұл бағытта жазылған жазбалар мазмұны бойынша мәдени және көркем шығармашылық, дін және дін философиясы, тарихи зерттеулер аумағын жинақтайды. Мәдени география өзара тақырыптық бөліну мәселелерінің пайда болуы мәдениет тұрғысынан зерттеу тақырыбы мен әдістемелік нұсқауларына байланысты. Бұл арада, әртүрлі ғылыми мектептер мен ғылыми бағыттар және т.б. арасында басымдылық үшін бәсекенің болуы сөзссіз.

Гуманитарлы география мәдени географияны "жұтып алады" деуге болар еді, бірақ, терминологияға көз салсақ, мәдениет ғылымы – гуманитарлы ғылымдардың бір саласы болғандықтан, "гуманитарлы" ұғымы "мәдениет" ұғымынан кеңірек. Сондықтан, мәдениет ғылымы ауқымды антропологиялық білімді қамтығандықтан "жұтып алу" бұл жерде мүмкін емес. Оған қарағанда, мәдениет пен мәдени географияның қиылысуы туралы айтқан жөн. Олардың қиылысу барысында пайда болған мәдени географиялық білім – мәдениеттанулық білімдер саласы болып саналады. Терминологиялық зерттеулер кей-кезде сұрақтың мәнін шатастырады.

Д.Н.Замятиннің зерттеуі бойынша, қазіргі заманғы мәдениеттанулық білім тұрғысынан, мәдениеттанулық перспективада қарастырылған білімнің өзгеше деңгейлерін (салаларын, қабаттарын) құрайтын мәдени географияның төрт түрін анықтауға болады:

1. Макродеңгей: [Жаңа] мәдени география ([new] cultural geography)
2. Микродеңгей: Гуманитарлы география (human gegraphy)
3. Метадеңгей: Поэтикалық география (геопоэтика-geopoetics)
4. Сакралды (тылсымдық) деңгей: Сакралды (тылсымдық) география (sacral geography)

Бүгінгі күнде, мәдениеттану тұрғысынан, мәдени география мәдениет идеясымен байланысты әлеуметтік-гуманитарлық пәндердің кең ауқымын қамтиды. Жердің әртүрлі аймақтарындағы мәдениет кеңістіктіктегіндегі көптүрлілігі мен қатар олардың белгілі бір аймақтарда шектелу мәселесін зерттеу объектісі арқылы мәдени география пәнаралық бағыт ретінде өзіндік болмысқа ие. Кең мағынада айтқанда, мәдениеттің даму хронотоптарындағы түрлі символдық кеңістіктердің өзара әсері туралы сөз айтылады. Бүгінде мәдениет зерттеулері дәстүрлі "хронотоп" тұжырымдамасын "аударып" тұрақты идеяларын өрбітетін топохронды зерттеулерге жүгінуді қажет етеді. Өйткені, мәдени объектілер кеңістікте және аймақтарда шектеулі дамиды. Осыған байланысты, жалпыгуманитарлы ғылымдарында мәдени географияның теориялық негіздері универсалдылыққа ие болады. Сондықтан, бұл әдіснамалық мәселелерді мұқият зерделеуді талап етеді. Батыс декреккөздерді талдау кезінде, олардың мәдени-география саласы ғылым ретінде, шамамен 30-40 жыл бұрын қалыптаса бастады. Егер Батыс гуманитарлық ғылымдарда басып шығарылатын басылым саны мен сапасы басқа ғылым саларының деңгейімен бірдей болса, Ресейлік ғалымдар мәдени-география білімдерінің шекараларын анықтап, құзіреттілігін және басқа гуманитарлық ғылымдар салаларымен өзара әрекеттесу жолдарын енді ғана қалыптастырып келсе, біз бұл саланы енді ғана зерттеп жатырмыз. Бұл тұрғыда отанымыздағы мәдени-географияның келешегі алдыда. Мәдени география, жеке-жеке мәдениеттанушылар, философтар мен мәдени-география мамандарының өзара тығыз байланысып қана қоймай, философиялық және мәдени ұғынып, тығыз байланыста болып мәселелерді зерттеуге бірігіп қатысу қажеттіліктері бар. Қазіргі кезде мәдениеттанушылар мен философтар мәдениет саласындағы ерекше географиялық дискурс бар екендігін көп біле бермейді және іс жүзінде бұл мәселелермен айналыспағандықтан өздерінің зерттеулерінде бұл туралы жазбайды. Өз кезегінде, мәдени-географиялық қоғамдастық мәдениеттану саласында болып жатқан жағдайға қызығушылық танытпайды. Бұл жағдай уақытша және жақын арада қалыпты ғылыми байланыстар орнатылады деген үміттеміз

Әдебиеттер тізімі

1 Уваров М.С. Культурная география в культурологической персрективе (аналитический обзор) [Электрон. ресурс]. - 2011. - URL: https://www.culturalresearch.ru/files/open_issues/04_2011/IJCR_04(5)_2011_Uvarov.pdf (дата обращения: 13.03.2018)
2 Гринева Г., Голованов В., Замятин Д., Березин В., Балдин А., Рахматуллин Р., Замятина М., Балдин П. Геопоэтика и географика [Электрон.ресурс]. - 2002. - URL: http://magazines.russ.ru/october/2002/4/publ.html
3 Замятин Д.Н. Гуманитарная география: пространство, воображение и взаимодействие современных гуманитарных наук//Социологическое обозрение.-2010. - Т. 9. №3.- С. 26-27.

М.Ш. Жумаксанова
Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева, Астана, Казахстан

Введение в культурную географию (по М.С.Уварову)

Аннотация. Статья посвящена культурной географии, которая занимает особое место в гуманитарной сфере в западных странах. Является результатом исследования работ профессора Санкт-Петербургского университета М. С. Уварова, в которых сделан анализ западных и российских источников культурной географии. Рассмотрены взгляды и мнения зарубежных ученых, внесших вклад в историческое формирование культурной географии, место культурной географии среди других гуманитарных наук, различия от культурологических наук и соотношения с ними, а также особенности объектов исследования. Определены разделы культурной географии в зависимости от предмета исследования, так же ее типы, определяемые рассматриваемыми уровнями исследования. Культурная география, как часть современного культурологического знания, является новой концептуальной областью, которая может внести значительный вклад в развитие науки нашей страны, направленного на духовное возрождение национальных ценностей.

Ключевые слова. Культурная география, антропогеография, этногеография, география языка, география религии, география искусства, география культурной инфраструктуры.

M.Sh.Zhumaxanova
L.N. Gumilyov Eurasian National University, Astana, Kazakhstan

Introduction to cultural geography
(By M.S.Uvarov)

Abstract. The article is devoted to cultural geography, which occupies a special place in the humanitarian sphere in Western countries. It is the result of a study of the works of M.S.Uvarov, a professor at the St. Petersburg University, in which an analysis of Western and Russian sources of cultural geography was made. Views and opinions of foreign scientists who have contributed to the historical formation of cultural geography, the place of cultural geography among other humanities, the differences from the culturological sciences and the relationship with them, as well as the features of the objects of research are considered. The sections of cultural geography are determined depending on the subject of research, as well as its types determined by the levels of study under consideration. Cultural geography, as a part of modern cultural knowledge, is a new conceptual area that can make a significant contribution to the development of our country's science aimed at the spiritual revival of national values.

Key words. Cultural geography, anthropogeography, ethnogeography, language geography, geography of religion, geography of art, geography of cultural infrastructure.

References

1 Uvarorov M.S. Kul'turnaya geografiya v kul'turologicheskoi perspektive [Cultural geography in cultural perspective]. Available at: https://www.culturalresearch.ru/files/open_issues/04_2011/IJCR_04(5)_2011_Uvarov.pdf accessed: 13.03.2018
2 Grinaeva G,Golovanov V., Zamyatin D., Baldin P., Geopoetika i geografika [Geopoetics and geography]. Available at: http://magazines.russ.ru/october/2002/4/publ-pr.html
3 Zamyatin D.N. Gumanitarnaya geoerafia: prostranstvo, voobrazhenie i vzaimodeistvie sovremennyh gumanitarnyh nauk[Humanitarian geography: space, imagination and interaction of modern humanitles], Sociologicheskoe obozrenie [Sociological review] 9(3), 26-27, (2010).

Автор туралы мәлімет:
Жумаксанова М.Ш. – Әлеуметтік ғылымдар факультеті философия кафедрасының магистранты, Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Янушкевич көш. 6, Астана, Қазақстан.Zhumaxanova M.Sh. – Magister of Social Science Department of Philosophy, L.N.Gumalyov Eurasian National University, Astana, Kazakhstan.

ҒТАМР 02.91.01

М.М. Иманбеков[1], Р.Б. Маженова[2], Ұ.М. Конхашова[3]
[123]Е.А. Бөкетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университеті, Қарағанды, Қазақстан
(E-mail:[1]ymanbekov@rambler.ru, [2]argosha2005@mail.ru, [3]uljan0984@mail.ru)

Ш. Уәлиханов мұраларының тарихи-философиялық аспектілері

Аннотация. Рационалистік философияның принциптері мен әдістерін негізге ала отырып, мақалада ұлы қазақ ойшылы Ш.Уәлихановтың шығармашылық мұраларына талдау жасалады. Өзіндік сананың қалыптасуын Ш. Уәлиханов қазақ ұлттық санасының дамуының негізінде қарастырады. Гегелдің концепциясына сүйене отырып, авторлар Ш.Уәлихановтың мұраларын оның өзіндік санасының қалыптасуын қазақ халқының өзіндік санасының қалыптасуы ретінде қарастырады. Берілген контексте Ш.Уәлиханов өмірінің ерекше тұстары мен ғылыми шығармашылығы аса қажеттілікпен айқындалады. Оның шығармашылық мұраларының формаларында байырғы, терең қазақ өзіндік санасының мазмұнын байқауға болады. Рух қазақ өзіндік санасының Ш.Уәлихановтың сана формасы ретінде дамыды, қазақ даласында өзіндік болмыс қалыптасты, ал Евразия елдерінде саяхаттап жүріп жат өзіндік болмыс формасында болады да, үнемі осы өзіндік жат болмыстан қайта оралады және де қазақ өзіндік санасының формасына дейін көтерілді. Ш.Уәлиханов көтерген идеялар, мәселелер және сұрақтар қазақ халқының рухын ұлттық болмыс тереңінен жарып шыққандығының куәсі болады.

Түйін сөздер. Философия тарихы, Ш.Уәлиханов, сана сезім, Қазақи ағарту, халықтың рухани мұрасы.

Өткен дәуір ойшылдарының шығармашылық мұраларын зерттеу философия тарихының ажырамас бөлігі болып табылады. Мемлекетіміздің тәуелсіздік алуымен байланысты философия тарихшыларының назары қазақи өзіндік сананы тұтастай және қазақ ойшылдарының шығармашылығындағы осы өзіндік сана концепциясын жекелей зерттеуде жаңа стимулға ие болды.

Өзіндік сананы философиялық түсінік ретінде қарастыратын, концепциялар мен теориялардың тарихи-философиялық көзқарас тұрғысынан өзіндік пайда болуы мен қалыптасуы, қазақ философиясының тарихын зерттемейінше әлемдік философияның спецификалық саласы ретінде қазақ философиясын бөліп көрсету мүмкін емес. Жалпы өзіндік сананы және жекелей қазақи өзіндік сананы түсіндіруге ықылым заманның ұлы ойшылдарының теориялық тұрғыдан анықтауға арналған зерттеулеріне деген қажеттілік байқалады.

Ұлттық философияның ерекшеліктерін өзіне тарихи жинақтай отырып, заманауи философияның дамуын, оның құрылғандығын білмейінше ақылға қонымсыз. Философияны бұлайша жалпылау ұлттық дәстүрді философиялау ерекшелігін сақтамай мүмкін емес. Бірақ бір бірімен жанаса және өзара әрекеттесе отырып, ұлттық философияда жалпыланады. Аталған өзара жалпылауды атақты ұлттық ойшылдар жүзеге асырады. Оны айқандап, бөліп көрсету философия тарихының маңызды міндеттерінің бірі болып табылады.

Ш. Уәлиханов шығармашылығының маңызына баға беру өте қиын. Ш.Уәлихановты данышпан ретінде бағалайтыны ешбір шүбәсіз. Оның ғылыми дарындылығы этнологияда, тарихта, географияда, әдебиетте, тілтануда, заң ғылымында, әскери ғылымда, философияда айқын көрінді. Ол зерттеген ғылыми білімнің барлық салаларында Ш.Уәлиханов айқын, өзіндік қолтаңбасын қалдырды.

Ол қазақ халқы үшін қиын болған кезеңде өмір сүрді. Ресей империясына қосылу қазақтар тарапынан әртүрлі реакция тудырды, бұл қазақ санасының жіктелуіне әкеп соқты. Аталған жікке бөлінушілік, бір жағынан, Ресей экспансиясына қарсы күресу мен қабылдамауда, екінші жағынан, Қазақ Ағартуында айқын көрінді. Бір жағынан – «Зар заман» ақындарының шығармашылығы, қарулы қарсыласулар, мысалы, 1836 - 1837 жылдардағы И.Тайманұлы бастаған Бөкей хандығындағы көтеріліс, хан Кенесары Қасымұлы бастаған 1837-1846 жылдардағы ұлт-азаттық қозғалыс. Екінші жағынан – Ш.Уәлихановтың, Абайдың, Ы.Алтынсариннның шығармалары европа өркениетінің жетістіктерін экономикалық қатынастардан қоғамдық институттарға дейін белсенді қабылдау. Қазақ санасы болашақ дамуын таңдаудың алдында тұрды.

Бұл таңдаудың трагедиялылығы атаулы тәуелсіздік пен мемлекеттіліктен де айырылуға негізделген. 1822 жылы Орта жүзде хандық билік таратылды. 1824 жылы Кіші жүзде. 1845 жылы Бөкей ордасында хандық билік таратылды.

«Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің Хабаршысы. Тарихи ғылымдар. Философия. Дінтану» сериясы журналында мақала жариялау ережесі

1. **Журнал мақсаты.** Мұқият тексеруден өткен, ғылыми құндылықтары бар тарих, археология, антропология, философия және дінтану салаларының барлық бағыттары бойынша материалдар жариялау.

2. Журналда мақала жариялаушы автор мақаланың қол қойылған бір дана қағаз нұсқасын Ғылыми басылымдар бөліміне (редакцияға, мекенжайы: 010008, Қазақстан Республикасы, Астана қаласы, Қ. Сәтпаев көшесі, 2, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Бас ғимарат, 408 кабинет) және vest_hist@enu.kz электрондық поштасына Word форматындағы нұсқасын жіберу қажет. Мақала мәтінінің қағаз нұсқасы мен электронды нұсқалары бірдей болулары қажет.
Мақалалар қазақ, орыс, ағылшын тілдерінде қабылданады.

3. Автордың қолжазбаны редакцияға жіберуі мақаланың Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің хабаршысында басуға келісімін, шетел тіліне аударылып қайта басылуына келісімін білдіреді. Автор мақаланы редакцияға жіберу арқылы автор туралы мәліметтің дұрыстығына, мақала көшірілмегендігіне (плагиаттың жоқтығына) және басқа да заңсыз көшірмелердің жоқтығына кепілдеме береді.

4. Мақаланың көлемі 18 беттен аспауға тиіс (6 беттен бастап).
Мақаланың құрылымы

5. ХҒТАР http://grnti.ru/ - бірінші жолдың сол жақтауында;
Автор(лар)дың аты-жөні – жолдың ортасында;
Мекеменің толық атауы, қаласы, мемлекеті (егер авторлар әртүрлі мекемеде жұмыс жасайтын болса, онда әр автор мен оның жұмыс мекемесі қасында бірдей белгі қойылу керек) – жолдың ортасында;
Автор(лар)дың E-mail-ы – жақша ішінде, курсивпен, жолдың ортасында;
Мақала атауы – жолдың ортасында;
Аннотация (100-200 сөз; мақаланың атауын мейлінше қайталамауы қажет; әдебиеттерге сілтемелер болмауы қажет; мақаланың құрылысын (кіріспесі, мақаланың мақсаты, міндеттері, қарастырылып отырған сұрақтың тарихы, зерттеу әдістері, нәтижелер/талқылау, қорытынды) сақтай отырып, мақаланың қысқаша мазмұны берілуі қажет).
Түйін сөздер (6-8 сөз не сөз тіркесі)
Түйін сөздер мақала мазмұнын көрсетіп, мейлінше мақала атауы мен аннотациядағы сөздерді қайталамай, мақала мазмұнындағы сөздерді қолдану қажет. Сонымен қатар, ақпараттық-іздестіру жүйелерінде мақаланы жеңіл табуға мүмкіндік беретін ғылым салаларының терминдерін қолдану қажет.
Негізгі мәтін мақаланың мақсаты, міндеттері, қарастырылып отырған сұрақтың тарихы, зерттеу әдістері, нәтижелер/талқылау, қорытынды бөлімдерін қамтуы қажет – *жоларалық интервал - 1, азат жол «қызыл жолдан» - 1,25см, беттеу жолағы – еніне сай жасалады.*
Таблица, суреттер – аталғаннан кейін орналастырылады. Әр таблица, сурет қасында оның аталуы болу қажет. Сурет айқын, сканерден өтпеген болуы керек.
Жалпы қолданыста бар аббревиатуралар мен қысқартулардан басқалары міндетті түрде алғаш қолданғанда түсіндірілуі берілуі қажет.
Қаржылай көмек туралы ақпарат бірінші бетте көрсетіледі.
Әдебиеттер тізімі
Мәтінде әдібиеттерге сілтемелер тікжақшаға алынады. Мәтіндегі әдебиеттер тізіміне сілтемелердің нөмірленуі мәтінде қолданылуына қатысты жүргізіледі: мәтінде кездескен әдебиетке алғашқы сілтеме [1] арқылы, екінші сілтеме [2] арқылы т.с.с. жүргізіледі. Кітапқа жасалатын сілтемелерде қолданылған беттері де көрсетілуі керек (мысалы, [1, 45 бет]). Жарияланбаған еңбектерге сілтемелер жасалмайды. Сонымен қатар, рецензиядан өтпейтін басылымдарға да сілтемелер жасалмайды (әдебиеттер тізімін әзірлеу үлгілерін төмендегі мақаланы рәсімдеу үлгісінен қараңыз).

6. Мақала соңындағы әдебиеттер тізімінен кейін библиографиялық мәліметтер орыс және ағылшын тілінде (егер мақала қазақ тілінде жазылса), қазақ және ағылшын тілінде (егер мақала орыс тілінде жазылса), орыс және қазақ тілінде (егер мақала ағылшын тілінде жазылған болса) беріледі.
Авторлар туралы мәлімет: автордың аты-жөні, ғылыми атағы, қызметі, жұмыс орны, жұмыс орнының мекен-жайы, телефон, e-mail – қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде толтырылады.

7. Қолжазба мұқият тексерілген болуы қажет. Техникалық талаптарға сай келмеген қолжазбалар қайта өңдеуге қайтарылады. Қолжазбаның қайтарылуы оның журналда басылуына жіберілуін білдірмейді.
Редакцияға түскен мақала жабық (анонимді) тексеруге жіберіледі. Барлық рецензиялар авторларға жіберіледі. Автор (рецензент мақаланы түзетуге ұсыныс берген жағдайда) мейлінше үш күн

аралығында қайта қарап, қолжазбаның түзетілген нұсқасын редакцияға қайта жіберуі керек. Рецензент жарамсыз деп таныған мақала қайта қарастырылмайды. Мақаланың түзетілген нұсқасы мен автордың рецензентке жауабы редакцияға жіберіледі.

8. Төлемақы. Басылымға рұқсат етілген мақала авторларына төлем жасау туралы ескертіледі. Төлем көлемі 2018 жылы 4500 тенге – ЕҰУ қызметкерлері үшін және 5500 тенге басқа ұйым қызметкерлеріне. Рекзивизиттер:

РГП ПХВ «Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева МОН РК
Цеснабанк: КБЕ16
БИН 010140003594
БИК TSES KZ KA
Счет в кодировке IBAN - KZ 91998BTB0000003104

Provision on articles submitted to the journal "Bulletin of L.N. Gumilyov Eurasian National University. Historical Sciences. Philosophy. Religion Series"

1. **Purpose of the journal. Publication of carefully selected original scientific works in the direction of history, anthropology, archeology, philosophy, religious studies**.
2. An author who wishes to publish an article in a journal must submit the article in hard copy (printed version) in one copy, signed by the author to the scientific publication office (at the address: 010008, Republic of Kazakhstan, Astana, Satpayev St., 2. L.N. Gumilyov Eurasian National University, Main Building, room 408) and by e-mail vest_hist@enu.kz in Word format. At the same time, the correspondence between Word-version and the hard copy must be strictly maintained.

Language of publications: *Kazakh, Russian, English.*

3. **Submission of articles to the scientific publication office means the authors' consent to the right of the Publisher, L.N. Gumilyov Eurasian National University, to publish articles in the journal and the re-publication of it in any foreign language. Submitting the text of the work for publication in the journal, the author guarantees the correctness of all information about himself, the lack of plagiarism and other forms of improper borrowing in the article, the proper formulation of all borrowings of text, tables, diagrams, illustrations.**
4. The volume of the article should not exceed 18 pages (from 6 pages).
5. **Structure** of the article (page – A4 format, portrait orientation, page margins on all sides - 20 mm. Font: type - Times New Roman, font size - 14)

GRNTI http://grnti.ru/ - *first line, left*

Initials and Surname of the author (s) - *center alignment, italics*

Full name of the organization, city, country (if the authors work in different organizations, you need to put the same icon next to the name of the author and the corresponding organization) - *center alignment, italics*

Author's e-mail (s)- *in brackets, italics*

Article title - *center alignment,bold*

Abstract (100-200 words, the article title should not repeat in the content, it should not contain bibliographic references, it should reflect the summary of the article, preserving the structure of the article - introduction, problem statement, goals, history, research methods, results /discussion, conclusion).

Key words (6-8 words/word combination. Keywords should reflect the main content of the article, use terms from the article, as well as terms that define the subject area and include other important concepts that make it easier and more convenient to find the article using the information retrieval system).

The main text of the article should contain an introduction, problem statement, goals, history, research methods, results / discussion, conclusion - *line spacing - 1, indent of the "red line" -1.25 cm, alignment in width.*

Tables, figures should be placed after the mention. Each illustration should be followed by an inscription. Figures should be clear, clean, not scanned.

All ***abbreviations***, with the exception of those known to be generally known, must be deciphered when first used in the text.

Information on ***the financial support*** of the article is indicated on the first page in the form of a footnote.

References

In the text references are indicated in square brackets. References should be numbered strictly in the order of the mention in the text. The first reference in the text to the literature should have the number [1], the second - [2], etc. The reference to the book in the main text of the article should be accompanied by an indication of the pages used (for example, [1, 45 p.]). References to unpublished works are not allowed. Unreasonable references to unreviewed publications (examples of the description of the list of literature, descriptions of the list of literature in English, see below in the sample of article design).

At the end of the article, after the list of references, it is necessary to indicate bibliographic data in Russian and English (if the article is in Kazakh), in Kazakh and English (if the article is in Russian) and in Russian and Kazakh languages (if the article is English language).

Information about authors: surname, name, patronymic, scientific degree, position, place of work, full work address, telephone, e-mail - in Kazakh, Russian and English.

6. The article must be **carefully verified**. Articles that do not meet technical requirements will be returned for revision. Returning for revision does not mean that the article has been accepted for publication.
7. **Work with electronic proofreading.** Articles received by the Department of Scientific Publications (editorial office) are sent to anonymous review. All reviews of the article are sent to the author. The authors must send the proof of the article within three days. Articles that receive a negative review for a second review are not accepted. Corrected versions of articles and the author's response to the reviewer are sent to the editorial office. Articles that have positive reviews are submitted to the editorial boards of the

journal for discussion and approval for publication.

Periodicity of the journal: 4 times a year.

8. **Payment.** Authors who have received a positive conclusion for publication should make payment on the following requisites (for ENU employees - 4,500 tenge, for outside organizations - 5,500 tenge):

Requisites:

РГП ПХВ «Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева МОН РК
Цеснабанк: КБЕ16
БИН 010140003594
БИК TSES KZ KA
Счет в кодировке IBAN - KZ 91998BTB0000003104

Положение о рукописях, представляемых в журнал «Вестник Евразийского национального университета имени Л.Н.Гумилева. Серия: Исторические науки. Философия. Религиоведение»

1. Цель журнала. Публикация тщательно отобранных оригинальных научных работ по направлениям история, антропология, археология, философия, религиоведение.

2. Автору, желающему опубликовать статью в журнале необходимо представить рукопись в твердой копии (распечатанном варианте) в одном экземпляре, подписанном автором в Отдел научных изданий (по адресу: 010008, Казахстан, г. Астана, ул. Сатпаева, 2, Евразийский национальный университет им. Л.Н.Гумилева, Учебно-административный корпус, каб. 408) и по e-mail vest_hist@enu.kz. При этом должно быть строго выдержано соответствие между Word-файлом и твердой копией.

Язык публикаций: казахский, русский, английский.

3. Отправление статей в редакцию означает согласие авторов на право Издателя, Евразийского национального университета имени Л.Н. Гумилева, издания статей в журнале и переиздания их на любом иностранном языке. Представляя текст работы для публикации в журнале, автор гарантирует правильность всех сведений о себе, отсутствие плагиата и других форм неправомерного заимствования в рукописи, надлежащее оформление всех заимствований текста, таблиц, схем, иллюстраций.

4. Объем статьи не должен превышать 18 страниц (от 6 страниц).

5. Схема построения статьи *(страница – А4, книжная ориентация, поля со всех сторон – 20 мм. Шрифт: тип – Times New Roman, размер (кегль) - 14):*

ГРНТИ http://grnti.ru/ - первая строка, слева

Инициалы и Фамилию автора(ов)- выравнивание по центру, курсив

Полное наименование организации, город, страна (если авторы работают в разных организациях, необходимо поставить одинаковый значок около фамилии автора и соответствующей организации)

E-mail автора(ов) – в скобках курсив

Название статьи – выравнивание по центру полужирным шрифтом

Аннотация (100-200 слов; по содержанию повторять название статьи; не должна содержать библиографические ссылки; должна отражать краткое содержание статьи, сохраняя структуру статьи – введение, постановка задачи, цели, история, методы исследования, результаты/обсуждение, заключение/выводы).

Ключевые слова (6-8 слов/словосочетаний).

Ключевые слова должны отражать основное содержание статьи, использовать термины из текста статьи, а также термины, определяющие предметную область и включающие другие важные понятия, позволяющие облегчить и расширить возможности нахождения статьи средствами информационно-поисковой системы*)*.

Основной текст статьи должен содержать введение, постановка задачи, цели, история, методы исследования, результаты/обсуждение, заключение/выводы – *межстрочный интервал – 1, отступ «красной строки» -1,25 см, выравнивание по ширине.* Таблицы, рисунки необходимо располагать после упоминания. С каждой иллюстрацией должна следовать надпись. Рисунки должны быть четкими, чистыми, несканированными.

Все аббревиатуры и сокращения, за исключением заведомо общеизвестных, должны быть расшифрованы при первом употреблении в тексте.

Сведения о финансовой поддержке работы указываются на первой странице в виде сноски.

Список литературы

В тексте ссылки обозначаются в квадратных скобках. Ссылки должны быть пронумерованы строго по порядку упоминания в тексте. Первая ссылка в тексте на литературу должна иметь номер [1], вторая - [2] и т.д. Ссылка на книгу в основном тексте статьи должна сопровождаться указанием использованных страниц (например, [1, 45 стр.]). Ссылки на неопубликованные работы не допускаются. Нежелательны ссылки на нерецензируемые издания (примеры описания списка литературы, описания списка литературы на английском языке см. ниже в образце оформления статьи).

В конце статьи, после списка литературы, необходимо указать библиографические данные на русском и английском языках (если статья оформлена на казахском языке), на казахском и английском языках (если статья оформлена на русском языке) и на русском и казахском языках (если статья оформлена на английском языке).

Сведения об авторах: фамилия, имя, отчество, научная степен, должность, место работы, полный служебный адрес, телефон, e-mail – на казахском, русском и английском языках.

6. Рукопись должна быть тщательно выверена. Рукописи, не соответствующие техническим требованиям, будут возвращены на доработку. Возвращение на доработку не означает, что рукопись

принята к опубликованию.

7. Работа с электронной корректурой. Статьи, поступившие в Отдел научных изданий (редакция), отправляются на анонимное рецензирование. Все рецензии по статье отправляются автору. Авторам в течение трех дней необходимо отправить корректуру статьи. Статьи, получившие отрицательную рецензию к повторному рассмотрению не принимаются. Исправленные варианты статей и ответ автора рецензенту присылаются в редакцию. Статьи, имеющие положительные рецензии, представляются редколлегии журнала для обсуждения и утверждения для публикации.

Периодичность журнала: 4 раза в год.

8. Оплата. Авторам, получившим положительное заключение к опубликованию необходимо произвести оплату по следующим реквизитам (для сотрудников ЕНУ – 4500 тенге, для сторонних организаций – 5500 тенге):

Реквизиты:
РГП ПХВ «Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева МОН РК
Цеснабанк: КБЕ16
БИН 010140003594
БИК TSES KZ KA
Счет в кодировке IBAN - KZ 91998BTB0000003104

Мақаланы рәсімдеу үлгісі /Образец оформления статьи /Template

ГРНТИ 27.25.19

А.Ж. Жубанышева[1], Н. Темиргалиев[2], А.Б. Утесов[3]

[12]Институт теоретической математики и научных вычислений Евразийского национального университета имени Л.Н.Гумилева, Астана, Казахстан

[3]Актюбинский региональный государственный университет имени К. Жубанова, Актобе, Казахстан

(E-mail: [1]axaulezh@mail.ru, [2]ntmath10@mail.ru, [3]adilzhan_71@mail.ru)

Численное дифференцирование функций в контексте Компьютерного (вычислительного) поперечника

Аннотация. В рамках компьютерного (вычислительного) поперечника полностью решена задача приближенного дифференцирования функций, принадлежащих классам Соболева по неточной информации, полученной от произвольного конечного множества тригонометрических коэффициентов Фурье-Лебега дифференцируемой функции... [100-200 слов]

Ключевые слова. Приближенное дифференцирование, восстановление по неточной информации, предельная погрешность, компьютерный (вычислительный) поперечник.

Основной текст статьи должен содержать
- введение/постановка задачи,
- цели/история,
- методы исследования,

-результаты/обсуждение, заключение/выводы.

Список литературы

1. Темиргалиев Н. Компьютерный (вычислительный) поперечник как синтез известного и нового в численном анализе// Вестник Евразийского национального университета имени Л.Н. Гумилева -2014. –Т. 4. № 101. – С. 16–33.
2. Локуциевский О.М., Гавриков М.Б. Начала численного анализа. -М.: ТОО «Янус», 1995. -581 с.
3. Жубанышева А.Ж., Абикенова Ш. О нормах производных функций с нулевыми значениями заданного набора линейных функционалов и их применения к поперечниковым задачам// Функциональные пространства и теория приближения функций: Тезисы докладов Международной конференции, посвященная 110-летию со дня рождения академика С.М. Никольского, Москва, Россия, 2015. – Москва, 2015. -С.141-142

А.Ж. Жұбанышева, Н. Теміргалиев, А.Б. Утесов

Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің теориялық математика және ғылыми есептеулер институтыа, Астана, Қазақстан

Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік мемлекеттік университеті, Актобе, Қазақстан

Компьютерлік (есептеуіш) диаметр мәнмәтінінде функцияларды сандық дифференциалдау

Аннотация. Компьютерлік (есептеуіш) диаметр мәнмәтінінде Соболев класында жататын функцияларды олардың тригонометриялық Фурье-Лебега коэффициенттерінің ақырлы жиынынан алынған дәл емес ақпарат арқылы жуықтау есебі толығымен шешілді... [100-200 сөз]

Түйін сөздер. Жуықтап дифференциалдау, дәл емес ақпарат бойынша жуықтау, шектік қателік, Компьютерлік (есептеуіш) диаметр.

A.Zh. Zhubanysheva, N. Temirgaliyev, A.B. Utesov
Institute of theoretical mathematics and scientific computations of L.N. Gumilyov Eurasian National University, Astana, Kazakhstan
K.Zhubanov Aktobe Regional State University, Aktobe, Kazakhstan

Numerical differentiation of functions in the context of Computational (numerical) diameter

Abstract. The computational (numerical) diameter is used to completely solve the problem of approximate differentiation of a function given inexact information in the form of an arbitrary finite set of trigonometric Fourier coefficients… [100-200 words]
Key words. Approximate differentiation, recovery from inexact information, limiting error, computational (numerical) diameter, massive limiting error.

References

1. Temirgaliyev N. Komp'juternyj (vychislitel'nyj) poperechnik kak sintez izvestnogo i novogo v chislennom analize [Computational (numerical) diameter as a synthesis of the known and the new in numerical analysis], Vestnik Evrazijskogo nacional'nogo universiteta imeni L.N. Gumileva [Bulletin of L.N. Gumilyov Eurasian National University], 4(101), 16–33 (2014). [in Russian] 2. Lokucievskij O.M., Gavrikov M.B. Nachala chislennogo analiza [Elements of numerical analysis] (Yanus, Moscow, 1995).
3. Zhubanysheva A.Zh., AbikenovaSh.K. O normah proizvodnyh funkcij s nulevymi znachenijami zadannogo nabora linejnyh funkcionalov i ih primenenija k poperechnikovym zadacham [About the norms of the derivatives of functions with zero values of a given set of linear functionals and their application to the width problems]. Tezisy dokladov Mezhdunarodnoj konferencii, posvjashhennaja 110-letiju so dnja rozhdenija akademika S.M.Nikol'skogo «Funkcional'nye prostranstva i teorija priblizhenija funkcij» [International conference on Function Spaces and Approximation Theory dedicated to the 110th anniversary of S. M. Nikol'skii]. Moscow, 2015, pp. 141-142.

***Сведения об авторах*:**
На каз.:
Жұбанышева А.Ж. – Теориялық математика және ғылыми есептеулер институтының аға ғылыми қызметкері, Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетіа, Сәтпаев көш. 2, Астана, Қазақстан. Тел.: +7 (7172)709500 (внут. 33-411). E-mail: axaulezh@mail.ru.
Темірғалиев Н. – Теориялық математика және ғылыми есептеулер институтының директоры, Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетіа, Сәтпаев көш. 2, Астана, Қазақстан. Тел.: +7 (7172)709-500 (внут.
33-325). E-mail: ntmath10@mail.ru.
Утесов А.Б. - физика-математика ғылымдарының кандидаты, Математика кафедрасының доценті, Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік мемлекеттік университеті, А.Молдағұлов даңғ. 34, Ақтөбе, Қазақстан. E-mail: adilzhan_71@mail.ru.
На рус.:
Жубанышева А.Ж. – Старший научный сотрудник Института теоретической математики и научных вычислений, Евразийский национальный университет имени Л.Н.Гумилева, ул. Сатапаева 2, Астана, Казахстан. Тел.:
+7 (7172)709-500 (внут. 31-411). E-mail: axaulezh@mail.ru.
Темиргалиев Н. – Директор Института теоретической математики и научных вычислений, Евразийский национальный университет имени Л.Н.Гумилева, ул. Сатапаева 2, Астана, Казахстан. Тел.: +7 (7172)709-500 (внут.
31-411). E-mail: ntmath10@mail.ru.
Утесов А.Б. - кандидат физико-математических наук, доцент кафедры Математики, Актюбинский региональный государственный университет имени К. Жубанова, пр. А.Молдагуловой 34, Актобе, Казахстан. E-mail: adilzhan_71@mail.ru.

На англ.:
Zhubanysheva A.Zh. – Senoir researcher of the Institute of theoretical mathematics and scientific computations, L.N. Gumilyov Eurasian National University, Satpayev str., Astana, Kazakhstan. Tel.: +7 (7172)709-500 (31-411). E-mail: axaulezh@mail.ru.
Temirgaliyev N. – Head of the Institute of theoretical mathematics and scientific computations, L.N.

Gumilyov Eurasian National University, Satpayev str., Astana, Kazakhstan. Tel.: +7 (7172)709-500 (33-325). E-mail: ntmath10@mail.ru.
Utesov A.B. - candidate of physical and mathematical sciences, Associate Professor of the Department of Mathematics, K.Zhubanov Aktobe Regional State University, A. Moldagulova Prospect, 34, Aktobe, Kazakhstan. E-mail: adilzhan_71@mail.ru.

Редактор: Е.Б. Сыдықов
Шығарушы редактор: Д.С. Байтлесова
Дизайн: Д. С. Байтлесова
Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің Хабаршысы.
Тарихи ғылымдар. Философия. Дінтану сериясы.
-2018. - 1(122). - Астана: ЕҰУ. 123-б.
Шартты б.т. -15, 3 Таралымы - 30 дана
Мазмұнына типография жауап бермейді.
Редакция мекенжайы: 010008, Астана қ., Сатпаев көшесі, 2.
Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті Тел.: (87172) 709-500 (ішкі 31432)
Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің баспасында басылды